

*Л.О. Гаряга,
Черкаський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ*

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

В умовах сучасного розвитку світової економіки та фінансів відбуваються значні зміни в діяльності суб'єктів економічних відносин кожної країни. Це зумовлено процесами всеохоплюючої глобалізації та інтернаціоналізації господарського життя, одним із проявів якого є інтернаціоналізація банківської діяльності. Тому перед Україною стоїть реальне завдання ефективної інтеграції та гармонійного поєднання банківської системи зі світогосподарськими процесами, що визначають її ефективний розвиток.

Ми пропонуємо розглядати інтернаціоналізацію банківської діяльності в широкому та вузькому значеннях. У широкому значенні це означає участь банків у різних інтегрованих структурах (банківських консорціумах, банківських корпораціях, фінансових холдингових групах) та створення “наднаціональних банків”, якими є транснаціональні банки (Goldman Sachs, Merrill Lynch, Reiffeisenbank, Societe Generale, Citigroup та ін.), Міжнародний банк реконструкції та розвитку, регіональні банки розвитку (Європейський центральний банк, Азіатський банк розвитку, Африканський банк розвитку та ін.). У вузькому значенні інтернаціоналізація банківської діяльності означає відкриття національними банками представництв, відділень та філій в інших державах та допуск іноземних банків на власний банківський ринок. Фактично такий підхід означає вільне відкриття іноземних банків в Україні та вихід українських банків на зарубіжні ринки.

Присутність українських банків за кордоном представлена філіями, відділеннями та представництвами. У даний час мають за кордоном свої структурні підрозділи або планують їх створити такі українські банки: ЗАТ КБ “ПриватБанк”, ТОВ КБ “Дельта”, АКБ “Форум”, ВАТ АБ “Південний”, АКБ “ІМЕКСБАНК”, ВАТ “Всеукраїнський Акціонерний Банк” (VAB-Банк), ВАТ АБ “Укргазбанк”, ВАТ “Державний експортно-імпортний банк України”, АБ “БРОКБІЗНЕСБАНК”, ВАТ КБ “Надра”, ЗАТ “Перший Український Міжнародний банк” (ПУМБ) та деякі інші.

З іншого боку, чинний Закон України “Про банки і банківську діяльність” дозволяє відкривати на території нашої держави філії іноземних банків, проте це буде можливим лише після вступу України до СОТ, що також зазначається в даному законі. Оскільки 05.02.2008 було підписано протокол про вступ України до СОТ, а 10.04.2008 Верховна Рада ратифікувала його, то повноправним членом СОТ Україна стає через 30 днів після ратифікації документа. Це означає, що поки в українській банківській системі функціонують банки зі 100 % іноземним капіталом, які діють у правовому полі

українського законодавства, то протягом місяця картина кардинально зміниться. Про те, що Україна цікавить іноземні банки, свідчить постійне зростання банків з іноземним капіталом у нашій країні. В українській банківській системі представлений капітал багатьох країн – США, Німеччини, Великобританії, Росії, Швейцарії, Туреччини, Австрії, Кіпру, Франції, Польщі, Чехії, Швеції та ін. Більше того, їх частка в статутному капіталі банків України постійно зростає, так як і кількість.

Вищевикладене дає підстави для висновку, що вітчизняні банки починають поступово поширювати свою присутність в іноземних державах. Закордонні ж банки володіють все більшою часткою капіталу банківських установ у нашій країні. За даними Національного банку, станом на 01.08.2007 в Україні кількість діючих банків складала 173, із них 17 банків зі 100 % капіталом. Отже, щоб утримувати свої позиції на українському банківському ринку і мати можливість виходу на банківські ринки іноземних країн, необхідно підвищувати власну конкурентоспроможність та ефективно управляти своєю діяльністю.

Гаряга, Л.О. Особливості інтернаціоналізації банківської діяльності в Україні на сучасному етапі [Текст] / Л.О. Гаряга // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 травня 2008 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2008. – С. 65-67.